

JEDYNI W EUROPIE OD 10 LAT

Policyjna sieć pełnomocników do spraw ochrony praw człowieka

mł. insp. Krzysztof Łaskiewicz

PEŁNOMOCNIK
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI
DS. OCHRONY PRAW CZŁOWIEKA

O demokrację wywalczoną z tak wielkim trudem trzeba dbać ze szczególną starannością. W codziennej praktyce policyjnej standardy demokratycznego państwa prawnego powinny być utrzymywane przede wszystkim w profesjonalnym kontakcie ze społeczeństwem, wolnym od tortur oraz innych form niehumanitarnego lub poniżającego traktowania. Demokracja to również równe traktowanie ludzi, pozbawione uprzedzeń i negatywnych stereotypów.

Na skutek wielu czynników społecznych, ekonomicznych oraz politycznych Polska po raz kolejny w swojej historii staje się krajem wielokulturowym. Międzynarodowa recesja ekonomiczna oraz wielość kryzysów i konfliktów na świecie wzmagają ruchy migracyjne. Między innymi z tych powodów obserwowany jest wzrost nastrojów dyskryminacyjnych, ksenofobicznych oraz rosnąca liczba skrajnych ugrupowań społecznych.

Mając na uwadze wyzwania stawiane przez demokrację oraz dostrzegając pojawiające się zagrożenia społeczne w obszarze naruszeń praw człowieka, Policja prowadzi liczne działania edukacyjne, wprowadza wiele zmian w funkcjonowaniu swojej formacji oraz dynamicznie reaguje na wszystkie sygnały o naruszeniach praw człowieka. Policja, której misją jest zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, powinna podejmować działania oparte na tolerancji i poszanowaniu godności człowieka, bez względu na jego

narodowość, rasę, wyznanie, orientację seksualną, tożsamość płciową.

Do realizacji powyższej polityki zostali powołani w Policji pełnomocnicy: Komendanta Głównego Policji, Komendanta Stołecznego Policji, komendantów wojewódzkich Policji oraz pełnomocnicy w szkołach policyjnych, którzy zajmują się m.in. ochroną praw człowieka, realizacją zasady równego traktowania oraz przestrzeganiem zasad etyki zawodowej w Policji. Wśród zadań pełnomocników można wymienić również uświa-

Wiedźń. Międzynarodowy projekt pt. *Zarządzanie różnorodnością w Policji*, 2012 r.

Warsztaty w Centrum Żydowskim w Oświęcimiu – *Zrozumieć zło*, 2013 r.

damianie i uwrażliwianie policjantów i pracowników Policji na kwestie poszanowania godności człowieka, maksymalizowanie empatycznych postaw policjantów w stosunku do wszystkich osób przebywających w Polsce oraz dbanie o właściwe przygotowanie policjantów do reagowania w przypadku zaistnienia incydentów o charakterze nienawistnym i przestępstw motywowanych nienawiścią wobec innych ludzi.

Pełnomocnicy współpracują z instytucjami państwowymi, instytucjami pozarządowymi i organizacjami międzynarodowymi. Dzięki pracy sieci pełnomocników w 2010 r. wdrożono zmiany w procedurze doboru do Policji mające na celu weryfikację u kandydatów postaw i zachowań nietolerancyjnych, w tym rasistowskich. W 2011 r. w szkołach policyjnych wprowadzono poradnik trenerski pt. *Służyć i chronić. Wskazówki do procesu kształtowania pożądanych postaw i zachowań w toku szkolenia podstawowego*.

W tym samym roku w jednostkach Policji przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla kadry kierowniczej pn. *Prawa człowieka w zarządzaniu Policją*.

Od 2012 r. wszyscy policyjni pełnomocnicy ds. ochrony praw człowieka wypełniają jednocześnie rolę „oficerów łącznikowych” pomiędzy Policją a członkami mniejszości społecznych. Pełnomocnik Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka mł. insp. Krzysztof Łaszkiewicz otrzymał w 2012 r. prestiżową nagrodę społeczną przyznawaną przez fundację „Afryka Inaczej”, reprezentującą społeczność afrykańską żyjącą w Polsce, za krzewienie dialogu społecznego i międzykulturowego oraz bieżące wspieranie inicjatyw akulturacyjnych. Nagroda jest corocznie przyznawana osobom ze świata mediów, polityki, administracji, kultury i sztuki.

W ramach pracy sieci pełnomocników wdrożono *Kierunkową strategię Policji w zakresie rozwoju systemu ochrony praw człowieka na lata 2013–2015*. Jest to już kolejny dokument o charakterze strategicznym, który został opracowany w następstwie planów działań pionu ochrony praw człowieka na

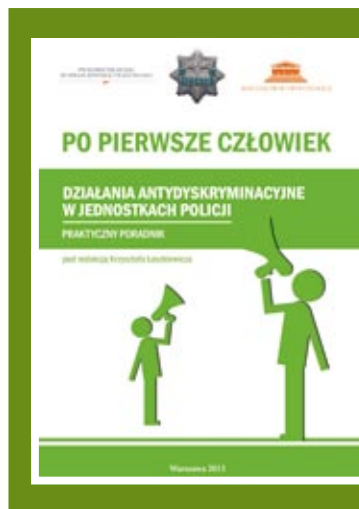
lata 2010–2012. Kierunkowa strategia zakłada włączenie całej Policji do kształtowania standardów działań Policji w obszarze ochrony praw i wolności człowieka. Dwa zasadnicze kierunki strategii koncentrują się na walce i zapobieganiu przestępstwom popełnianym w wyniku uprzedzeń społecznych oraz kształtowaniu profesjonalnych relacji wewnętrznych w Policji.

Owoce współpracy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Pełnomocnikiem Rządu ds. Równego Traktowania oraz licznymi organizacjami pozarządowymi jest między innymi opracowana przez pełnomocników w 2013 r. publikacja, skierowana do policjantów, pt. „Po pierwsze człowiek. Działania antydyskryminacyjne w jednostkach Policji. Praktyczny Poradnik”, która ma szansę stać się elementem międzynarodowego lub europejskiego banku dobrych praktyk.

W 2014 r. na poziomie Komendy Głównej Policji powołano *Policyjną Platformę Przeciw Nienawiści*, której celem jest jednoczenie wysiłków Policji i społeczeństwa obywatelskiego w walce z ksenofobią, rasizmem oraz innymi formami nietolerancji.

W tym samym roku powołano Zespół Komendanta Głównego Policji ds. Strategii Równych Szans, którego głównym celem jest dalsza profesjonalizacja równościowego podejścia

do funkcjonariuszy i pracowników cywilnych, z uwzględnieniem tzw. perspektywy płci. Działania policyjnych pełnomocników nie stanowi programu o charakterze doraźnym. Pełnomocnicy wypełniają funkcje etatowe, a ich praca wpływa na budowę różnych, w tym długofalowych i bardzo szerokich tematycznie projektów i programów antydyskryminacyjnych. W 2014 r., w 95. rocznicę powstania polskiej Policji, policyjna sieć pełnomocników ds. ochrony praw człowieka będzie obchodzić 10-lecie powstania.

Summary

The only ones in Europe for the last 10 years – police network of attorneys for the protection of human rights

Bearing in mind challenges generated by the democracy as well as noticing appearing social threats in the area of human rights violation, the Police conducts numerous educational actions, implements a lot of changes in the functioning of the formation as well as reacts dynamically to all signals concerning the human rights violation. The Police, the mission of which is to reassure safety and public order, should take actions based on tolerance and respect for human dignity, irrespective of his/her nationality, race, faith, sexual orientation, sexual identity.

Tłumaczenie: Renata Cedro, WP CSP